

**CONSILIUL NAȚIONAL DE ATESTARE A TITLURILOR,
DIPLOMELOR ȘI CERTIFICATELOR UNIVERSITARE
(CNATDCU)**

RAPORTUL COMISIEI DE ABILITARE

din data de 13 iulie 2020 ¹

NUMELE și Prenumele candidatului:

Conferențiar universitar doctor **COSTEA I. Ioana-Maria (fostă LOPATNICU)**

Titlu tezei de abilitare / direcțiile principale de cercetare:

Dreptul financiar – ramură transversală de drept.

Domeniul de studii universitare de doctorat (în care urmează să se confere calitatea de conducător de doctorat):

DREPT.

Denumirea Instituției Organizatoare de Studii Universitare de Doctorat (IOSUD) / unde are loc susținerea publică a tezei de abilitare:

Universitatea din București

Locul desfășurării evenimentului:

Susținerea publică a tezei a avut loc la sediul Universității din București, str. Panduri nr. 90, etaj 1, Sala de Consiliu a Rectoratului, la data de 13 iulie 2020, începând cu ora 11.

Prezența membrilor Comisiei de susținere a tezei de abilitare:

Susținerea publică a avut loc în conformitate cu procedura aprobată de Senatul Universității din București la data de 15 aprilie 2020. A fost prezent fizic președintele Comisiei de susținere a tezei și au participat la susținerea tezei prin mijloace tehnice, de la Timișoara, respectiv, Cluj Napoca, domnii profesori Anton Trăilescu și Dragoș C. Dacian.

¹ În conformitate cu *Procedura privind susținerea publică on-line a tezelor de abilitare pe perioada stării de urgență 2020 aprobată de Senatul Universității din București în data de 15 aprilie 2020, cu valabilitatea extinsă și după încetarea stării de urgență.*

Susținerea orală a tezei de abilitare și răspunsurile la întrebările comisiei

Candidata și-a susținut oral teza de abilitare intitulată „*Dreptul financiar – ramură transversală de drept*” prezentând principalele teme abordate în cadrul acesteia, susținere pe care Comisia a apreciat-o ca fiind convingătoare, clară, cu o îmbinare reușită de argumente teoretice și de natură jurisprudență.

Ulterior acestei prezentări, candidata a răspuns la întrebările membrilor Comisiei de abilitare în sensul celor ce urmează.

1. Întrebarea domnului profesor Dacian Dragoș a fost: care sunt direcțiile de internaționalizare a activității de cercetare?

Răspunzând la întrebare, candidata a arătat că în teză s-a ocupat în principal de componenta europeană a dreptului financiar și fiscal și mai puțin de componenta internațională și că are în vedere continuarea participării la conferințele Nispacee (Network of Institutes and School of public administration in Central and Eastern Europe) și ale Centrului de studii de drept financiar, de pe lângă Universitatea din Praga, unde există spațiu de proiecte comune și unde a avut deja lucrări prezentare/publicate. De asemenea, candidata a arătat că va continua să publice lucrările în limba engleză ca limbă de lucru în spațiul academic european.

2. Întrebarea domnului profesor Anton Trăilescu a fost: care sunt direcțiile de cercetare creionate pentru viitorii doctoranzi?

Răspunsul candidatei a fost că are în vedere teme de drept național, cu accent de lectură jurisprudențială internă și a CJUE, cercetări ale unor instituții tradiționale în strânsă legătură din dreptul afacerilor și dreptul societar, prin filtrul dreptului financiar și cu predilecție din domeniul dreptului fiscal, cum ar fi „patrimoniul în dreptul fiscal”, „cauza actului juridic - componentă a dreptului de deducere”, „impunerea în domeniul societăților multinaționale”, „factura în raporturile dintre profesioniști și în raporturile dintre profesioniști și autoritățile fiscale”.

3. Întrebările domnului profesor Viorel Roș au fost: care este obiectul impunerii în cazul taxelor?; dacă are în vedere în cercetarea viitoare problema optimizării fiscale și să dezvolte conceptele de optimizare fiscală prin inacțiune și prin manipularea legii la care s-a referit pe scurt în cuprinsul tezei?

Răspunsurile candidatei au fost următoarele: cu privire la obiectul impunerii în cazul taxelor, trebuie să se distingă între taxele fixe și taxele procentuale și a dezvoltat, pentru fiecare în parte, obiectul acestora. Cu privire la optimizarea fiscală (prin inacțiune și manipularea legii), candidata a arătat că această noțiune a fost inițial avansată în cadrul cercetării doctorale (după modelul propus de doctrina franceză) pentru a denumi comportamentul licit al contribuabilului de a evita impunerea, în opoziție totală cu evaziunea fiscală. În ceea ce privește optimizarea prin inacțiune, candidata a precizat că acest concept desemnează decizia de afaceri a unui contribuabil de a limita volumul ori tipul de afaceri pentru a nu accesa un anumit regim de impunere, exemplificând cu ipoteza regimului de scutire de la întreprinderi mici în materie de TVA ori regimul de impunere de la microîntreprinderi, unde contribuabilul se abține de la a face încasări peste pragul valoric ce ar determina aplicarea regimului normal de taxă ori a impozitului pe profit. Cu privire la

optimizarea prin manipularea, candidata a invocat exemplul actului anormal de gestiune, creație a doctrinei franceze ce definește acea cheltuială a unui contribuabil, care nu verifică un interes de afaceri și nu ar fi fost făcută de un tată de familie prudent și diligent. În egală măsură, candidata a indicat oportunitatea consacrării normative a unor linii directoare de verificare de către autoritățile fiscale a oportunității, volumului ori tipului unei anumite cheltuieli în cadrul unei afaceri, verificare ce tinde să limiteze libertatea contractuală a unui contribuabil, de manieră arbitrară, prin decizie de impunere - act administrativ. Pentru a preveni acest lucru, la nivel normativ și de doctrină, se impune consolidarea criteriilor de lectură a licitului și ilicitului fiscal/penal.

Punctele tari ale tezei de abilitare în aprecierea Comisiei sunt:

1. activitate de cercetare de calitate în domeniul de specializare (drept financiar și fiscal), cu vizibilitate națională;
2. activitate de predare și coordonare a studenților remarcabilă;
3. dimensiunea europeană, îndeosebi în domeniul dreptului fiscal, este integrată în cercetarea candidatei.

Punctele slabe ale tezei de abilitare:

1. o mai redusă dezvoltare a componentei de internaționalizare a planului de carieră;

Rezultatul votului / observații / concluziile Comisiei de abilitare:

Deliberând asupra tezei candidatei, comisia a apreciat în unanimitate că aceasta este convingătoare, este de natură a releva realizările științifice profesionale și academice ale candidatei, principalele contribuții ale acesteia în domeniul dreptului financiar și fiscal, rezultatele activității de cercetare științifică și intențiile și direcțiile viitoare ale activității de cercetare ale candidatei și că sunt îndeplinite condițiile pentru a se propune abilitarea doamnei Costea (Lopatnicu) I. Ioana Maria.

COMISIA DE ABILITARE

1. Prof. univ. dr. Viorel ROȘ
2. Prof. univ. dr. Anton TRĂILESCU
3. Prof. univ. dr. Dacian Cosmin DRAGOȘ

Doamnei / Domnului președinte al comisiei de abilitare,

Stimată / Stimate doamnă / domnule președinte,

Subsemnatul / a Prof. dr. univ. Anton Tradișescu, de
la Universitatea de Vest din Timișoara, numit membru în
comisia de abilitare a doamnei/domnului Conf. dr. Costea Elvira Traua,
confirm faptul că am participat on-line la susținerea publică a tezei de abilitare¹, programată
pe data de 13.07.2020, ora 11

Declar că votez pentru acordarea / ~~neacordarea~~ abilitării în domeniul de studii
universitare de doctorat Doct
doamnei/domnului Conf. univ. dr. Costea Elvira Traua

Data 13.07.2020

Semnătura

¹ În conformitate cu Procedura privind susținerea publică on-line a tezelor de abilitare pe perioada stării de urgență 2020 aprobată de Senatul Universității din București în data de 15 aprilie 2020, cu valabilitatea extinsă și după încetarea stării de urgență.

Doamnei / Domnului președinte al comisiei de abilitare,

Stimată / Stimate doamnă / domnule președinte,

Subsemnatul Dacian C. Dragos de la Universitatea Babes Bolyai, numit membru în comisia de abilitare a doamnei Ioana Maria Costea, confirm faptul că am participat on-line la susținerea publică a tezei de abilitare¹, programată pe data de 13 iulie 2020.

Declar că votez pentru acordarea abilitării în domeniul de studii universitare de doctorat DREPT doamnei Ioana Maria Costea.

Data 13.07.2020

Semnătura

¹ În conformitate cu *Procedura privind susținerea publică on-line a tezelor de abilitare pe perioada stării de urgență 2020 aprobată de Senatul Universității din București în data de 15 aprilie 2020, cu valabilitatea extinsă și după încetarea stării de urgență.*